

wandelen

Beroemd, bezongen en bewandeld: de witte kliffen van Dover

De White Cliffs of Dover rijzen als een statige, witte muur op uit het Kanaal. Een prachtige wandeling voert over de toppen naar een bijzondere vuurtoren. Met mooi weer is er zelfs zicht op Frankrijk.

tekst & foto's *Louël de Jong*

1 HET WANDELPAD

Een route die eeuwig mag duren

Steeds als ik mijn camera net heb opgeborgen, pak ik hem weer. Want opnieuw dient zich iets moois aan: de zee in de diepte, een magisch groene vallei, een bijzondere vlinder of glimp van de spectaculaire krijtrotsen waar dit pad overheen slingert. Dit is een prachtige wandeling. Start- en eindpunt is het White Cliffs Visitor Centre, met halverwege de historische South Foreland-vuurtoren.

Hoge, gele venkel en wilde marjolein bloeien rijk, er zijn dikke bramenstruiken en geitenpaadjes die links en rechts het grasland ingaan – enerzijds verder de velden in, anderzijds richting de klifrand (hoogste punt van de kliffen: 110 meter). Op het pad ben je veilig. De enige schrik die je kunt hebben komt van je telefoon, als die ineens een uur later aangeeft. Je bent hier hemelsbreed namelijk zo dicht bij Frankrijk dat je mobieltje nogal eens overgaat op de Midden-Europese tijd. Maar wat betekent tijd hier eigenlijk? De wind op de top, het weidse landschap en het uitzicht op zee laten alles verdwijnen. Dit pad mag eeuwig duren. whitecliffscountry.org.uk

Dit is mijn favoriete plek op de wereld'

De South Foreland-vuurtoren.

2 DE VUURTOREN

De eerste met elektrisch licht

Maar aan het pad komt wel degelijk een einde bij de witte South Foreland-vuurtoren in St. Margaret's at Cliffe. Vanaf hier gaat de route terug. De jonge gids die de rondleiding geeft, heeft de vuurtoren – een juweel – zelfs op haar arm laten tatoeëren: "Mijn favoriete plek op de wereld".

We staan boven op de 21 meter hoge toren uit 1846. Ze wijst in de verte naar een beige-achtige streep in het water: de Goodwin Sands. Sinds jaar en dag worden zeelieden gewaarschuwd voor deze verraderlijke, 16 kilometer lange zandbank. Dat begon al in 1367 met een hangende lantaarn voor de krijtrotsen, uiteindelijk werd deze vuurtoren gebouwd. Zo'n tweeduizend wrakken liggen in de zeestraat voor ons. Op een oude kaart naast de wenteltrap staan de schepen vermeld, en de jaren waarin ze vergingen. Namen als Golden Lion (1593) en Princess Hara (1658) spreken tot de verbeelding.

Bijzonder: dit was de eerste vuurtoren wereldwijd met elektrisch licht. En de eerste vuurtoren met internationaal radiocontact, dankzij uitvinder Marconi die hier aan het einde van 19de-eeuw verbleef. Een replica van zijn werkhuisje – met globe, schemerlamp, boekenkast en apparatuur – staat naast de vuurtoren.

In 1989 werd de vuurtoren buiten werking gesteld. Alleen bij hoge uitzondering brandt hij, zoals in juni 2022 tijdens het platina jubileum van koningin Elizabeth. nationaltrust.org.uk/visit/kent/south-foreland-lighthouse

MRS KNOTT'S TEAROOM

In het voormalige woonhuis van de vuurtorenwachter van de South Foreland-vuurtoren is Mrs Knott's Tearoom gevestigd. En ja, die is precies zo idyllisch als het klinkt. Met verse scones en taartjes en thee en koffie in gebloemde kopjes. Op het grassige terrein rond de vuurtoren staan strandstoelen en er zijn vliegers te zien bij het National Trust-winkeltje. Let op: vanaf oktober heeft de vuurtoren aangepaste openingstijden, in de wintermaanden is de toren gesloten.

3 SCHUIKELDERS

Luisteren naar Vera Lynn

Ongeveer halverwege de wandeling word je herinnerd aan de Tweede Wereldoorlog door de Fan Bay Deep Shelter. Het ondergrondse gangenstelsel werd gebouwd in 1940-1941 ter bescherming van militairen van de nabijgelegen geschutsbatterij. Soms zijn er rondleidingen en kun je met een gids de 125 treden af naar de schuilkelders – met als enige verlichting de lantaarn op je helm.

Buiten bij de ingang is er grandioos uitzicht op het Kanaal. Je voelt hier de grootsheid van de kliffen, voor Britten is het de eerste en laatste aanblik van hun

thuis. Dat heeft vast iets beschermends en geruststellends, tegelijk was dit smalste stuk van het Kanaal in oorlogstijden juist kwetsbaar. Het Europese vasteland is slechts 32 kilometer verderop, bij helder weer is de Franse kust te zien.

Eigenlijk moet je hier luisteren naar het prachtige *White Cliffs of Dover* van Vera Lynn (1917-2020). De Britten verhieven de zangeres tot heldin, vanwege haar liedjes die hen zoveel hoop gaven in oorlogstijd: *'There'll be bluebirds over, The White Cliffs of Dover. Tomorrow, just you wait and see (...)'*

4 NATUURGEBIED

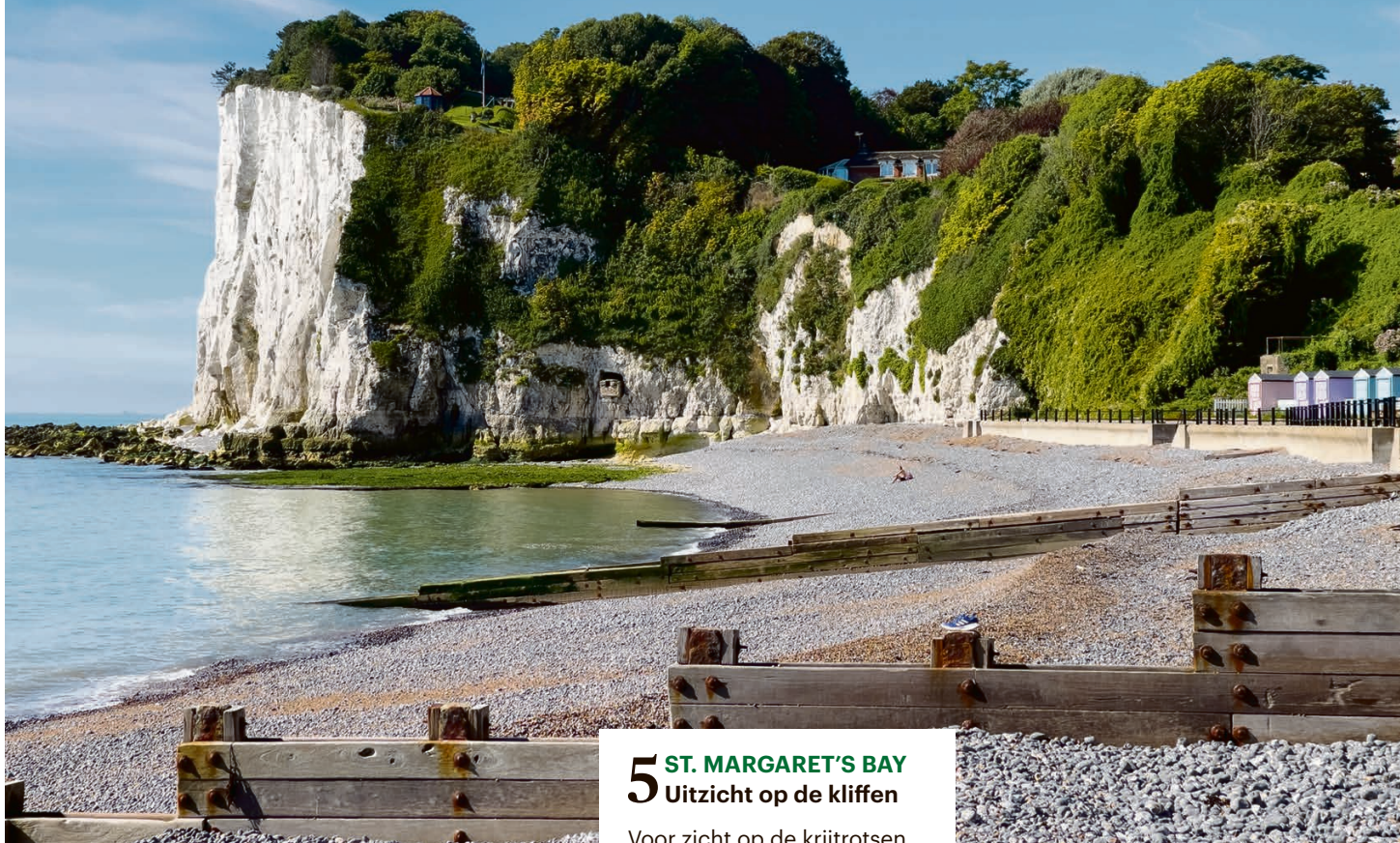
Gered door het publiek

De National Trust (een van de grootste landeigenaren in het Verenigd Koninkrijk) is eigenaar van een groot deel van de White Cliffs of Dover. Ook van dit stuk tussen de South Foreland-vuurtoren en Langdon Cliffs. Toen in 2017 bekend werd dat de eigenaar van het gebied direct erachter van zijn land af wilde, zamelde de National Trust geld in om het te kunnen kopen. Om zo te voorkomen dat projectontwikkelaars er zouden bouwen. Binnen de kortste keren was de aanvullende 1,2 miljoen pond bijeen, dankzij giften van het publiek. Wat duidelijk maakt hoezeer de Britten hun kliffen liefhebben. Zangeres Vera Lynn, toen bijna 100 jaar, vond het behoud ervan 'van vitaal belang'. "Ze waren vaak de eerste aanblik van thuis voor onze dapperen jongens", zei ze tegen de BBC.

De kliffen zelf zijn gevormd uit planten- en dierenresten uit zee, tijdens verschillende periodes in het Krijt (65 tot 140 miljoen jaar geleden). Het krijtgrasland erbovenop, waar de wandeling dwars doorheen gaat, is een ideale omgeving voor wilde bloemen, vlinders en vogels – met zeldzame vlindersoorten als het adonisblauwtje en beschermde orchideeën. Het gebied is ook kwetsbaar; door erosie brokkelen de krijtrotsen af.

Vera Lynn. FOTO CORBIS VIA GETTY

5 ST. MARGARET'S BAY Uitzicht op de kliffen

Voor zicht op de krijtrotsen van onderaf is St. Margaret's Bay de perfecte plek. De slingerweg van het dorp naar de baai beneden geeft een mediterraan gevoel tussen dennenbomen, een enkele palm en luxueuze huizen. Ian Fleming, schrijver van de James Bond-boeken, had hier een vakantiehuis pal aan zee. Je kunt er zo naartoe wandelen, het staat aan het eind van het kei-strand.

De baai is klein en eenvoudig, er is een restaurant, koffiestalletje, er staan wat pastelkleurige kleedhokjes op rij. Speur bij eb naar krabben tussen zeewier in eindeloze poeltjes, of kijk omhoog. En laat je overweldigen door de iconische witte kliffen.

WANDELEN

De kliffen van Dover bevinden zich aan weerszijden van de kleine havenstad (waar de veerboten uit het Franse Calais en Duinkerke aanmeren). Deze South Foreland Light-house-rondwandeling van 6 km, ten oosten van Dover, begint en eindigt bij de ingang van het White Cliffs Visitor Centre op de klif (Langdon Cliffs, Upper Rd, Dover CT16 1HJ). Volg de gemarkeer-

de paden richting South Foreland Lighthouse. Een enkel stukje is steil, het grootste deel van het pad is licht glooiend en makkelijk te belopen. Vanaf de vuurtoren kun je eventueel verder naar St. Margaret's Bay (tel er dan wel 8 km en een klim bij op). Niet veel tijd? Loop vanaf het bezoekerscentrum de korte Cliff Edge Route naar een uitkijkpunt.

Schrijver Ian Fleming had hier een vakantiehuis pal aan zee

